

Goede leggers, rustig karakter, geen hoogvliegers

Zes favorieten voor in de achtertuin

Veel kippenliefhebbers beschikken over niet al te veel ruimte, maar zouden wel een paar hennetjes willen houden. Al was het maar voor de eitjes. Welke rassen zijn geschikt voor in de achtertuin? De redactie van Levende Have & Alles over kippen maakte een keuze.

Veel mensen zouden kippen kunnen houden. Ze beginnen er niet aan vanwege gedoe met de burens. Dat alleen hanen voor overlast zorgen en hennen heel goed zonder haan kunnen, is vaak niet bekend. Ook zien ze ervan af omdat kippen alle kanten kunnen opvliegen. Dat er kippen bestaan die niet hoger dan een meter van de grond komen, weten ze meestal niet. Of ze zijn bang voor kippen,

Passen er twee vingers tussen de botjes van het bekken? De kip is aan de leg

omdat ze wel eens een vervelende ervaring met een agressieve haan hebben gehad. Dat genoeg kippen de tamheid zelve zijn, geloven ze bijna niet. Zo staan heel wat vooroordelen de aankoop van een paar hennetjes in de weg. Hoe graag iemand ook dagelijks een vers eitje zou willen, het komt er niet van. Terwijl er zoveel plezier valt te beleven aan wat kippen in de achtertuin. Als je maar het goede ras kiest: een kip die rustig en betrouwbaar is, zonder al te wilde veren aan de poten, en die niet naar de burens vliegt. Wie vooral geïnteresseerd is in de eitjes, kan het beste kiezen voor een Amrock, Australorp, Rhode Island, Sussex of de kleinere Barneveld kriel. Wie behalve eieren ook wel eens een kloek met kuikens wil, kan het beste een Wyandotte kriel nemen. Is de broedsheid er bij de meeste rassen helaas uitgefokt – fokkers vinden het uiterlijk vaak belangrijker dan oorspronkelijke eigenschappen – de kleine Wyandotte worden nog geregeld broeds.

Beplanting voor de kippentuin

Kippen en een siertuin gaan niet goed samen. Het beste is het kippengedeelte en de tuin met planten te scheiden. In Levende Have & Alles over kippen (augustus 2012) hebben we al eens geschreven over een speciale kippentuin met geheel eigen beplanting. Op www.levendehave.nl is een digitaal ideeënboek te vinden over biodiversiteit met daarin tal van suggesties voor de kippentuin.

AMROCK

Bijzondere kenmerken:
scheikuikens

AUSTRALORP

Bijzondere kenmerken:
gehard, legt ook in de winter, soms broeds

RHODE ISLAND

Bijzondere kenmerken:
soms slechte veerstructuur

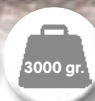

SUSSEX

Bijzondere kenmerken:
gehard, soms broeds,
krielen geregeld broeds

groot hen

kriel

per jaar

Rustig

1 mtr

BARNEVELDER KRIELEN

Bijzondere kenmerken:
wordt niet snel broeds

1000 gr.

per jaar

Rustig en
betrouwbaar

1 mtr

WYANDOTTE

Bijzondere kenmerken:
krielen worden gere-
geld broeds

groot hen

kriel

per jaar

Rustig

1 mtr

Stoppers en doorleggers

Hybriden zijn extreem productief in hun eerste levensjaar. Daarna neemt hun productiviteit zienderogen af. Zuivere rassen leggen minder eieren, maar houden het veel langer vol, met jaarlijks een onderbreking in de winterperiode.

Een goede legghen komt vrij laat in het jaar en vrij plotseling en geheel in de rui. Ze verliest in een keer veel veren. De ruiperiode houdt bij haar ongeveer twee tot drie maanden aan. Slechte leggers komen vaak eerder in de rui, verliezen langzaam hun veren en kunnen er wel zes maanden over doen om door de ruiperiode heen te komen. De beste leggers beginnen al in januari, februari. Vette, weldoorvoede hennen leggen minder goed. Een te magere hen zal al het voedsel gebruiken om in leven te blijven. Sommige rassen, zoals de Australorp, leggen zomer en winter eieren.

Kippen die buiten lopen, pikken doorgaans voldoende calcium op om hun eieren van een sterke schaal te voorzien. Een goede aanvulling is schelpen-grit. De calcium komt hieruit geleidelijk vrij, ook in de periode dat de dieren geen voer opnemen (in de nacht). Dit leidt tot een betere kwaliteit eischalen. Zwakke eischalen zijn een teken van calciumgebrek. Wanneer kippen door de poten zakken is er langduriger sprake van calciumtekort, voor eischalvorming wordt dan calcium uit het skelet onttrokken.

Om een eischaal te vormen is bij een kip netto ongeveer 2 gram calcium per dag nodig. Er wordt wel eens aangeraden yoghurt bij te voeren, maar daarvan zouden dan dusdanige hoeveelheden verstrekt moeten worden, dat het niet realistisch is.

Elk ei is het product van hormonale activiteit, aangestuurd door (zon)licht. Een hen heeft veertien uur daglicht nodig om haar ei-productie op gang te brengen. Je kunt natuurlijk via kunstlicht het leggen van eieren stimuleren, maar het is de vraag of je de hen daarmee een plezier doet en of dit past bij het natuurlijke gedrag van kippen. Hormonale activiteit leidt tot zichtbare veranderingen bij de hen: ze krijgt een fluweelzachte huid, de kam en lellen worden wat donkerder van kleur en nemen in omvang toe. Zit de hen dik in de veren, dan zal ze waarschijnlijk minder goed aan de leg zijn. Ze gebruikt dan alle eiwitten in de voedingsstoffen om er mooi uit te zien en niet om veel eieren te leggen. Inspectie van de cloaca geeft ook een indicatie of de hen aan de leg is. Is deze wijd open en vochtig, dan zullen de eieren wat makkelijker naar buiten komen. Maar het beste kan even worden gekeken naar het bek-

ken van de hen. Als daar twee of drie vingers kunnen tussen de botjes van het bekken, dan is de hen aan de leg. Doe het wel voorzichtig, want deze botjes zijn breekbaar.

Door goed te observeren pik je de goede legghennen er zo tussenuit

Een bleke kam duidt erop dat de kip waarschijnlijk minder goed aan de leg is